

Dosar nr. 830/54/2021

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL CRAIOVA
SECȚIA PENALĂ ȘI PENTRU CAUZE CU MINORI

Completul de drepturi și libertăți compus din:

PREȘEDINTE - Sorina Iolanda Marinaș
Grefier Sofia Condoiu

CERERE DE HOTĂRÂRE PRELIMINARĂ
(ÎN PROCEDURĂ DE URGENȚĂ)

Curtea de Apel Craiova, din oficiu, în baza art. 19 art. 3 lit. b TUE raportat la 267 TFUE, solicită:

CURȚII DE JUSTIȚIE A UNIUNII EUROPENE

a răspunde la următoarele întrebări preliminare:

1. Principiul independenței judecătorilor, consacrat de art. 19 alin. 1 al doilea paragraf TUE cu referire la art. 2 TUE și art. 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, se opune unei dispoziții naționale, precum aceea a art. 148 alin.(2) din Constituția României, astfel cum a fost interpretată de Curtea Constituțională, prin Decizia nr. 390/2021, conform căreia instanțele naționale nu au abilitatea de a analiza conformitatea unei dispoziții naționale, constatate ca fiind constituțională printr-o decizie a Curții Constituționale, cu dispozițiile de drept ale Uniunii Europene?
2. Principiul independenței judecătorilor, consacrat de art.19 alin.1 al doilea paragraf TUE cu referire la art. 2 TUE și art. 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, se opune unei dispoziții naționale, precum aceea a art. 99 lit. ș din Legea nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, care permite inițierea unei proceduri disciplinare și sancționarea disciplinară a judecătorului pentru nerespectarea unei decizii a Curții Constituționale, în condițiile în care judecătorul este chemat să stabilească prioritatea de aplicare a dreptului Uniunii Europene, în raport de considerentele unei decizii a Curții Constituționale, dispoziție națională ce îi înlătură judecătorului posibilitatea de a aplica hotărârea CJUE pe care o consideră prioritară?
3. Principiul independenței judecătorilor, consacrat de art.19 alin.1 al doilea paragraf TUE cu referire la art.2 TUE și art. 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, se opune unor practici judiciare naționale care interzic judecătorului, cu

consecința antrenării răspunderii disciplinare, să facă aplicarea jurisprudenței Curții de Justiție a Uniunii Europene în proceduri penale precum contestația privind durata rezonabilă a procesului penal, reglementată de art. 488 ind.1 din Codul de procedură penală din România?

A. Obiectul litigiului. Fapte relevante

La data de 10.06.2021, s-a înregistrat pe rolul Curții de Apel Craiova, sub nr. 830/54/2021, contestația privind durata procesului penal (procedură prev. de art. 488 ind. 1 și următoarele C.p.p.) formulată de contestatorul petent **RS** cu privire la durata de soluționare a dosarului de urmărire penală nr. 840/P/2020 al Parchetului de pe lângă Întaiia Curte de Casație și Justiției – Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție.

În esență, contestatorul petent a solicitat admiterea contestației și stabilirea termenului în care procurorul de caz să soluționeze dosarul.

Contestatorul petent a arătat că la data de 01.04.2020, în temeiul art. 289 alin. 7 C.p.p., soția sa, a formulat plângere penală prin care a solicitat tragerea la răspundere penală a trei persoane având calitatea de martori protejați în dosarul nr. 1272/63/2018, sub aspectul săvârșirii infracțiunii de mărturie mincinoasă prev. de art. 273 C.p.

De asemenea, a formulat plângere penală împotriva lui **CK** medic primar legist în cadrul Institutului de Medicină Legală Craiova, pentru săvârșirea infracțiunii de mărturie mincinoasă și abuz în serviciu, prev de art. 273 și 297 C.p.

Prin aceeași plângere, a formulat acuzații la adresa a trei magistrați, respectiv a procurorului **MR**, sub aspectul săvârșirii infracțiunilor de represiune nedreaptă prev. de art. 283 C.p. și abuz în serviciu prev. de art. 297 C.p., și a judecătorilor

DB și **EM**, sub aspectul săvârșirii infracțiunii de abuz în serviciu prev. de art. 297 C.p.

Competența Parchetului de pe lângă Întaiia Curte de Casație și Justiției – Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție a fost determinată de plângerea penală ce vizează magistratul procuror și magistrații judecători.

Cu privire la procuror, în esență, s-a menționat că ar fi efectuat deficitar urmărire penală, cu încălcarea dreptului la apărare al petentului și ar fi dispus trimiterea în judecată pe baza unor declarații mincinoase date de martori.

Referitor la judecători, s-a menționat că, în cursul judecării căii de atac a apelului, ar fi încăleat decizia nr. 250/2019 a Curții Constituționale, întrucât nu au pus în discuție și nu s-au pronunțat pe o cerere de schimbare a încadrării juridice, fiindu-i astfel încălecat dreptul la apărare.

Plângerea a fost înregistrată la Parchetul de pe lângă Întaiia Curte de Casație și Justiției – Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție sub nr. 840/P/2020.

Prin ordonanța din data de 14.04.2020, procurorul din cadrul Parchetului de pe lângă Întaiia Curte de Casație și Justiției – SIIJ a dispus începerea urmăririi penale sub aspectul săvârșirii infracțiunilor de mărturie mincinoasă, represiune nedreaptă și abuz în serviciu, prev de art. 273, 283 și 297 C.p.

Urmare a adresei judecătorului de drepturi și libertăți, Parchetul de pe lângă Întaiia Curte de Casație și Justiției – Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție a înaintat, după a treia solicitare, dosarul de urmărire penală nr. 840/P/2020.

Judecătorul de drepturi și libertăți constată că dosarul are 90 file, în majoritate reprezentând plângerea penală, solicitările formulate de contestatorul petent, prin intermediul avocatului ales, de a-i fi comunicat numărul de dosar, de a fi înștiințat despre efectuarea oricărui act de urmărire penală, de consultare și fotocopiere a dosarului, solicitări ce au rămas fără răspuns, având atașată rezoluție „La dosar”, rechizitoriul întocmit de procurorul **MR**.

00000000, o adresă datată 10.06.2021 prin care s-a solicitat Curții de Apel Craiova comunicarea deciziei penale nr. 1427/2019, pronunțată de judecătorii vizați de plângere, două fișe de identificare privind persoana vătămată și soția acestuia, fișa de cazier judiciar a persoanei vătămate **RS** și un extras din sistemul Ecris cu privire la dosarul nr. 1272/63/2018.

La filele 65-70, sunt atașate înscrisuri ce vizează alte dosare ale Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiției – Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție, străine de prezenta cauză, respectiv înscrisuri din dosarele nr. 798/P/2019 și 2015/P/2019.

B. Dispoziții naționale care ar putea fi aplicate în speță. Jurisprudență națională relevantă.

Art. 11 alin. 3 din Constituția României - În cazul în care un tratat la care România urmează să devină parte cuprinde dispoziții contrare Constituției, ratificarea lui poate avea loc numai după revizuirea Constituției.

Art. 148 alin. 2 din Constituția României - Ca urmare a aderării, prevederile tratatelor constitutive ale Uniunii Europene, precum și celelalte reglementări comunitare cu caracter obligatoriu, au prioritate față de dispozițiile contrare din legile interne, cu respectarea prevederilor actului de aderare.

Art. 148 alin. 4 din Constituția României - Parlamentul, Președintele României, Guvernul și autoritatea judecătorească garantează aducerea la îndeplinire a obligațiilor rezultate din actul aderării și din prevederile alineatului (2).

Art. 297 C.p. - Abuzul în serviciu - Fapta funcționarului public care, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, nu îndeplinește un act sau îl îndeplinește în mod defectuos și prin aceasta cauzează o pagubă ori o vătămare a drepturilor sau intereselor legitime ale unei persoane fizice sau ale unei persoane juridice se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcție publică.

Art. 283 - Represiunea nedreaptă - Fapta de a pune în mișcare acțiunea penală, de a lua o măsură preventivă neprivativă de libertate ori de a trimite în judecată o persoană, știind că este nevinovată, se pedepsește cu închisoarea de la 3 luni la 3 ani și interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcție publică.

Contestația privind durata procesului penal

Art. 488 ind. 1 - Introducerea contestației

(1) Dacă activitatea de urmărire penală sau de judecată nu se îndeplinește într-o durată rezonabilă, se poate face contestație, solicitându-se accelerarea procedurii.

(2) Contestația poate fi introdusă de către suspect, inculpat, persoana vătămată, partea civilă și partea responsabilă civilmente. În cursul judecății, contestația poate fi introdusă și de către procuror.

(3) Contestația poate fi formulată după cum urmează:

a) după cel puțin un an de la începerea urmăririi penale, pentru cauzele aflate în cursul urmăririi penale;

b) după cel puțin un an de la trimiterea în judecată, pentru cauzele aflate în cursul judecății în primă instanță;

c) după cel puțin 6 luni de la sesizarea instanței cu o cale de atac, pentru cauzele aflate în căile de atac ordinare sau extraordinare.

(4) Contestația poate fi retrasă oricând până la soluționarea acesteia. Contestația nu mai poate fi reiterată în cadrul aceleiași faze procesuale în care a fost retrasă.

Art. 488 ind. 2 - Competența de soluționare

(1) Competența de soluționare a contestației aparține după cum urmează:

a) în cauzele penale aflate în cursul urmăririi penale, judecătorului de drepturi și libertăți de la instanța căreia i-ar reveni competența să judece cauza în primă instanță;

b) în cauzele penale aflate în cursul judecării sau în căile de atac, ordinare ori extraordinare, instanței ierarhic superioare celei pe rolul căreia se află cauza.

(2) Când procedura judiciară cu privire la care se formulează contestația se află pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție, competența de soluționare a contestației aparține unui alt complet din cadrul aceleiași secții.

Art. 488 ind. 3 - Conținutul contestației

Contestația se formulează în scris și va cuprinde:

a) numele, prenumele, domiciliul sau reședința persoanei fizice, respectiv denumirea și sediul persoanei juridice, precum și calitatea în cauză a persoanei fizice sau juridice care întocmește cererea;

b) numele și calitatea celui care reprezintă partea în proces, iar în cazul reprezentării prin avocat, numele acestuia și sediul profesional;

c) adresa de corespondență;

d) denumirea parchetului sau a instanței și numărul dosarului;

e) motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază contestația;

f) data și semnătura.

Art. 488 ind. 4 - Procedura de soluționare a contestației

(1) Judecătorul de drepturi și libertăți sau instanța, în vederea soluționării contestației, dispune următoarele măsuri:

a) informarea procurorului, respectiv instanței pe rolul căreia se află cauza, cu privire la contestația formulată, cu mențiunea posibilității de a formula un punct de vedere cu privire la aceasta;

b) transmiterea în cel mult 5 zile a dosarului sau a unei copii certificate a dosarului cauzei de către procuror, respectiv de către instanța pe rolul căreia se află cauza;

c) informarea celorlalte părți din proces și, după caz, a celorlalte persoane prevăzute la art. 4881 alin. (2) cu privire la contestația formulată și la dreptul de a-și exprima punctul de vedere în termenul acordat în acest scop de judecătorul de drepturi și libertăți sau de instanță.

(2) În cazul în care suspectul sau inculpatul este privat de libertate, în cauza respectivă sau în altă cauză, informarea prevăzută la alin. (1) lit. c) se va face atât către acesta, cât și către avocatul, ales sau numit din oficiu, al acestuia.

(3) Netransmiterea punctului de vedere prevăzut la alin. (1) lit. a) și c) în termenul stabilit de instanță nu împiedică soluționarea contestației.

(4) Judecătorul de drepturi și libertăți sau instanța soluționează contestația în cel mult 20 zile de la înregistrarea acesteia.

(5) Contestația se soluționează prin încheiere, în camera de consiliu, cu citarea părților, a subiecților procesuali principali și cu participarea procurorului. Neprezentarea persoanelor legal citate nu împiedică soluționarea contestației.

Art. 488 ind. 5 - Soluționarea contestației

(1) Judecătorul de drepturi și libertăți sau instanța, soluționând contestația, verifică durata procedurilor pe baza lucrărilor și a materialului din dosarul cauzei și a punctelor de vedere prezentate și se pronunță prin încheiere.

(2) Judecătorul de drepturi și libertăți sau instanța, în aprecierea caracterului rezonabil al duratei procedurii judiciare, va lua în considerare următoarele elemente:

- a) natura și obiectul cauzei;
- b) complexitatea cauzei, inclusiv prin luarea în considerare a numărului de participanți și a dificultăților de administrare a probelor;
- c) elementele de extraneitate ale cauzei;
- d) faza procesuală în care se află cauza și durata fazelor procesuale anterioare;
- e) comportamentul contestatorului în procedura judiciară analizată, inclusiv din perspectiva exercitării drepturilor sale procesuale și procedurale și din perspectiva îndeplinirii obligațiilor sale în cadrul procesului;
- f) comportamentul celorlalți participanți în cauză, inclusiv al autorităților implicate;
- g) intervenția unor modificări legislative aplicabile cauzei;
- h) alte elemente de natură să influențeze durata procedurii.

Art. 488 ind. 6 - Soluții

(1) Când apreciază contestația ca fiind întemeiată, judecătorul de drepturi și libertăți sau instanța admite contestația și stabilește termenul în care procurorul să rezolve cauza potrivit art. 327, respectiv instanța de judecată să soluționeze cauza, precum și termenul în care o nouă contestație nu poate fi formulată.

(2) În toate cazurile, judecătorul de drepturi și libertăți sau instanța care soluționează contestația nu va putea da îndrumări și nici nu va putea oferi dezlegări asupra unor probleme de fapt sau de drept care să anticipeze modul de soluționare a procesului ori care să aducă atingere libertății judecătorului cauzei de a hotărî, conform legii, cu privire la soluția ce trebuie dată procesului, ori, după caz, libertății procurorului de a pronunța soluția pe care o consideră legală și temeinică.

(3) Dacă s-a constatat depășirea duratei rezonabile, o nouă contestație în aceeași cauză se va soluționa cu luarea în considerare exclusiv a motivelor invocate ulterior contestației anterioare.

(4) Abuzul de drept constând în formularea cu rea-credință a contestației se sancționează cu amendă judiciară de la 1.000 lei la 7.000 lei și la plata cheltuielilor judiciare ocazionate.

(5) Încheierea se motivează în termen de 5 zile de la pronunțare. Dosarul se restituie în ziua motivării.

(6) Hotărârea se comunică contestatorului și se transmite spre informare tuturor părților sau persoanelor dintre cele enumerate la art. 488 alin. (1) lit. c), din dosarul cauzei, care sunt ținute să respecte termenele cuprinse în aceasta.

(7) Încheierea prin care judecătorul de drepturi și libertăți sau instanța soluționează contestația nu este supusă niciunei căi de atac.

(8) Contestația formulată cu nerespectarea termenelor prevăzute de prezentul capitol se restituie administrativ.

Secția pentru investigarea infracțiunilor din justiție - Legea nr. 304/2004

Art. 88 ind. 1 - (1) În cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție se înființează și funcționează Secția pentru investigarea infracțiunilor din justiție care are competența exclusivă de a efectua urmărirea penală pentru infracțiunile săvârșite de judecători și procurori, inclusiv judecătorii și procurorii militari și cei care au calitatea de membri ai Consiliului Superior al Magistraturii.

(2) Secția pentru investigarea infracțiunilor din justiție își păstrează competența de urmărire penală și în situația în care, alături de persoanele prevăzute la alin. (1), sunt cercetate și alte persoane.

(3) În cazul infracțiunilor săvârșite de judecătorii și procurorii militari, dispozițiile art. 56 alin. (4) din Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, cu modificările și completările ulterioare, nu sunt aplicabile.

(4) Secția pentru investigarea infracțiunilor din justiție este condusă de un procuror-șef secție, ajutat de un procuror-șef adjuncț, numiți în funcție de Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, în condițiile prezentei legi.

(5) Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție soluționează conflictele de competență apărute între Secția pentru investigarea infracțiunilor din justiție și celelalte structuri sau unități din cadrul Ministerului Public.

(6)**) Ori de câte ori Codul de procedură penală sau alte legi speciale fac trimitere la "procurorul ierarhic superior" în cazul infracțiunilor de competența Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție, prin acesta se înțelege procurorul șef al secției, inclusiv în cazul soluțiilor dispuse anterior operaționalizării acesteia.

***) Prin Decizia nr. 547/2020, publicată în M. Of. nr. 753 din 19 august 2020, Curtea Constituțională a constatat că dispozițiile art. 88 ind. 1 alin. (6) sunt neconstituționale. Potrivit art. 147 alin. (1) din Constituție, "Dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept".

Art. 88 ind. 2 - (1) Secția pentru investigarea infracțiunilor din justiție își desfășoară activitatea potrivit principiului legalității, al imparțialității și al controlului ierarhic.

(2) Este interzisă delegarea sau detașarea de procurori în cadrul Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție.

(3) Secția pentru investigarea infracțiunilor din justiție funcționează cu un număr de 15 posturi de procuror.

(4) Numărul de posturi al Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție poate fi modificat, în funcție de volumul de activitate, prin ordin al procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, la solicitarea procurorului-șef secție, cu avizul conform al Plenului Consiliului Superior al Magistraturii.

(5) Pe durata desfășurării activității în cadrul Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție, procurorii cu funcții de conducere și execuție beneficiază de drepturile procurorilor detașați, în condițiile legii.

Art. 88 ind. 3 - (1) Procurorul-șef al Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție este numit în funcție de Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, în urma unui concurs care constă în prezentarea unui proiect referitor la exercitarea atribuțiilor specifice funcției de conducere respective, urmărindu-se competențele manageriale, gestiunea eficientă a resurselor, capacitatea de a-și asuma decizii și responsabilități, competențele de comunicare și rezistența la stres, precum și integritatea candidatului, evaluarea activității sale ca procuror și modul în care acesta se raportează la valori specifice profesiei, precum independența justiției ori respectarea drepturilor și libertăților fundamentale.

(2) Componenta comisiei de concurs este următoarea:

a) 3 membri judecători, care fac parte din Secția pentru judecătoria și au funcționat la o instanță de grad de cel puțin curte de apel, desemnați de Secția pentru judecătoria;

b) un membru procuror, care face parte din Secția pentru procurori și a funcționat la un parchet de grad de cel puțin parchet de pe lângă curtea de apel, desemnat de Secția pentru procurori.

(3) Condițiile pentru ca un procuror să se înscrie la concursul pentru ocuparea postului de procuror-șef al Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție sunt cele prevăzute la art. 885 alin. (3).

(4) Fiecare candidat va depune un curriculum vitae, declarațiile prevăzute la art. 48 alin. (11) din Legea nr. 303/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, un proiect privind exercitarea atribuțiilor specifice funcției de conducere și orice alte înscrisuri pe care le consideră relevante în susținerea candidaturii sale.

(5) Documentele depuse de fiecare candidat vor fi publicate pe pagina de internet a Consiliului Superior al Magistraturii, cu cel puțin 10 zile înaintea concursului.

(6) Comisia de concurs va propune Plenului Consiliului Superior al Magistraturii numirea procurorului-șef al Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție, după evaluarea candidaturilor și a proiectelor, în urma unui interviu transmis în direct.

(7) Revocarea din funcția de procuror-șef al Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție se face de către Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, în caz de neîndeplinire a atribuțiilor specifice funcției sau în cazul în care acesta a fost sancționat disciplinar în ultimii 3 ani, la propunerea comisiei prevăzute la alin. (2).

(8) Procurorul-șef al Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție este numit în funcție pe o perioadă de 3 ani, cu posibilitatea reînvestirii o singură dată.

Art. 88 ind. 4 - (1) Procurorul-șef adjunct al Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție este numit în funcție de Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, la propunerea motivată a procurorului-șef secție, dintre procurorii deja numiți în cadrul secției.

(2) Numirea în funcția de procuror-șef adjunct al Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție se face pe o perioadă de 3 ani, cu posibilitatea reînvestirii o singură dată.

(3) Revocarea procurorului-șef adjunct al Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție se face de Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, la propunerea motivată a procurorului-șef secție, în cazul exercitării necorespunzătoare a atribuțiilor specifice funcției, în cazul în care acesta a fost sancționat disciplinar.

Art. 88 ind. 5 - (1) Secția pentru investigarea infracțiunilor din justiție se încadrează cu procurori numiți de către Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, în urma unui concurs, în limita posturilor prevăzute în statul de funcții, aprobat potrivit legii, pe o perioadă de 3 ani, cu posibilitatea continuării activității în cadrul secției pentru o perioadă totală de cel mult 9 ani.

(2) Concursul este susținut în fața comisiei de concurs compuse potrivit art. 883 alin. (2), din care face parte de drept și procurorul-șef secție.

(3) Pentru a participa la concursul pentru numirea în cadrul Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție, procurorii trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții:

- a) să nu fi fost sancționați disciplinar în ultimii 3 ani;
- b) să aibă cel puțin gradul de parchet de pe lângă curte de apel;
- c) să aibă o vechime efectivă de cel puțin 18 ani în funcția de procuror;
- d) să aibă o bună pregătire profesională;
- e) să aibă o conduită morală ireproșabilă.

(4) La concurs poate participa orice procuror care, până la data stabilită pentru începerea concursului, îndeplinește condițiile prevăzute la alin. (3).

(5) Concursul prevăzut la alin. (2) constă în:

a) un interviu, transmis în direct și ulterior arhivat pe pagina de internet a Consiliului Superior al Magistraturii, susținut în fața comisiei prevăzute la art. 883 alin. (2) din care face parte de drept și procurorul șef secție;

b) o evaluare a activității din ultimii 5 ani;

c) o evaluare a unor acte profesionale întocmite de candidați din ultimii 3 ani de activitate.

(6) Interviu constă în verificarea pregătirii profesionale, a capacității de a lua decizii și de a-și asuma răspunderea, a rezistenței la stres, precum și a altor calități specifice. La interviu participă procurorul-șef secție și un psiholog, care pot pune întrebări candidaților.

(7) Evaluarea prevăzută la alin. (5) lit. b) se efectuează de către 2 procurori și 2 judecători din cadrul Inspecției Judiciare, desemnați de Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, la propunerea inspectorului-șef. Punctajul se acordă în urma unei analize ce va avea în vedere inclusiv durata și complexitatea cazurilor lucrate de procuror, rata de achitări, restituiri, condamnări, eventualele sesizări făcute din partea persoanelor cercetate și soluțiile date la acestea.

(8) Evaluarea prevăzută la alin. (5) lit. c) se efectuează de o comisie desemnată de Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, formată din 2 procurori din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și 2 judecători din Secția penală a Înaltei Curți de Casație și Justiție, propuși de colegiile de conducere ale acestora, precum și un formator din cadrul Institutului Național al Magistraturii, propus de Consiliul științific al acestuia.

(9) Punctajul maxim ce poate fi atribuit la probele de concurs este de 100 de puncte, distribuite astfel:

- a) 60 de puncte pentru proba prevăzută la alin. (5) lit. a);
- b) 20 de puncte pentru proba prevăzută la alin. (5) lit. b);
- c) 20 de puncte pentru proba prevăzută la alin. (5) lit. c).

(10) Punctajul minim pentru a fi declarat admis la concurs este de 70 de puncte, dar nu mai puțin decât următorul punctaj pentru fiecare probă în parte:

- a) minimum 25 de puncte pentru proba prevăzută la alin. (5) lit. a);
- b) minimum 15 puncte pentru proba prevăzută la alin. (5) lit. b);
- c) minimum 10 puncte pentru proba prevăzută la alin. (5) lit. c).

(11) Numirea în funcția de procuror din cadrul Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție se va face de către Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, în limita posturilor vacante și în ordinea punctelor obținute.

(111) Membrii comisiilor de concurs prevăzute în prezenta secțiune nu devin incompatibili și își exprimă votul în Plenul Consiliului Superior al Magistraturii.

(112) Comisiile de concurs prevăzute de art. 883, respectiv de art. 885 își desfășoară legal activitatea în prezenta a cel puțin 3 membri.

(12) Procedurile de numire, continuare a activității în cadrul secției și revocare din funcțiile de conducere și execuție din cadrul secției vor fi detaliate într-un regulament aprobat de Plenul Consiliului Superior al Magistraturii.

Art. 88 ind. 6 - (1) La expirarea termenului de 3 ani, procurorul poate cere continuarea activității în cadrul Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție pe o nouă perioadă de 3 ani, fără a depăși în total 9 ani de activitate în cadrul secției.

(2) Cu 3 luni înainte de expirarea termenului de numire, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii va analiza cererea depusă de procurorul care solicită continuarea activității în cadrul secției și decide asupra acesteia, având în vedere evaluarea activității desfășurate de acesta în ultimii 3 ani.

(3) La data încetării activității în cadrul Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție, procurorul revine la parchetul de unde provine.

(4) De la data revenirii la parchetul de unde provin, procurorii care au activat în cadrul Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție își redobândesc gradul profesional de execuție și salarizarea corespunzătoare acestuia avute anterior sau pe cele dobândite ca urmare a promovării, în condițiile legii, în timpul desfășurării activității în cadrul secției.

Art. 88 ind. 7 - (1) Procurorii numiți în cadrul Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție pot fi revocați de Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, la cererea motivată a procurorului-șef al secției, în cazul exercitării necorespunzătoare a atribuțiilor specifice funcției, în cazul aplicării unei sancțiuni disciplinare.

(2) În cazul revocării, procurorul revine la parchetul de unde provine și își redobândește gradul profesional de execuție și salarizarea corespunzătoare acestuia avute anterior sau pe cele dobândite ca urmare a promovării, în condițiile legii, în timpul desfășurării activității în cadrul direcției.

Art. 88 ind. 8 - (1) Atribuțiile Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție sunt următoarele:

a) efectuarea urmăririi penale, în condițiile prevăzute în Legea nr. 135/2010, cu modificările și completările ulterioare, pentru infracțiunile aflate în competența sa;

b) sesizarea instanțelor judecătorești pentru luarea măsurilor prevăzute de lege și pentru judecarea cauzelor privind infracțiunile prevăzute la lit. a);

c) constituirea și actualizarea bazei de date în domeniul infracțiunilor aflate în domeniul de competență;

d)**) exercitarea și retragerea căilor de atac în cauzele de competența Secției, inclusiv în cauzele aflate pe rolul instanțelor sau soluționate definitiv anterior operaționalizării acesteia potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 90/2018 privind unele măsuri pentru operaționalizarea Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție;

***) Prin Decizia nr. 547/2020, publicată în M. Of. nr. 753 din 19 august 2020, Curtea Constituțională a constatat că dispozițiile art. 88 alin. (1) lit. d) sunt neconstituționale. Potrivit art. 147 alin. (1) din Constituție, "Dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept".

e) exercitarea altor atribuții prevăzute de lege.

(2) Participarea la ședințele de judecată în cauzele de competența secției se asigură de procurori din cadrul Secției judiciare a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție sau de către procurori din cadrul parchetului de pe lângă instanța investită cu judecarea cauzei.

Art. 88 ind. 9 - Secția pentru investigarea infracțiunilor din justiție elaborează anual un raport privind activitatea desfășurată, pe care îl prezintă, nu mai târziu de luna februarie a anului următor, Plenului Consiliului Superior al Magistraturii.

Art. 88 ind. 10 - (1) În vederea desfășurării activităților specifice prevăzute de Codul de procedură penală, în cadrul Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție funcționează, prin detașare, ofițeri sau agenți de poliție judiciară sub directa conducere și controlul nemijlocit al procurorilor Secției, în limita posturilor prevăzute de lege.

(2) Detașarea ofițerilor și agenților de poliție judiciară se dispune la solicitarea procurorului-șef al Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție de către ministrul afacerilor interne, pe o perioadă de cel mult 3 ani, cu posibilitatea prelungirii din 3 în 3 ani, cu acordul acestora.

(3) Numirea în funcție a ofițerilor și agenților de poliție judiciară prevăzuți la alin. (1) se face prin ordin al procurorului-șef al Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție.

(4) Încetarea detașării ofițerilor și agenților de poliție judiciară se poate dispune înaintea perioadei prevăzute la alin. (2) prin ordin motivat al procurorului-șef al Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție.

(5) Pe durata detașării, ofițerii și agenții de poliție judiciară nu pot primi de la organele ierarhice superioare din poliția judiciară nicio însărcinare.

(6) Dispozițiile procurorilor din cadrul Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție sunt obligatorii pentru ofițerii și agenții de poliție judiciară. Actele întocmite de aceștia din dispoziția scrisă a procurorului sunt efectuate în numele acestuia.

(7) Ofițerii și agenții de poliție judiciară prevăzuți la alin. (1) au drepturile și obligațiile prevăzute de lege pentru ofițerii de poliție și agenții de poliție, cu excepțiile prevăzute de prezenta lege, și beneficiază, în mod corespunzător, de drepturile prevăzute la art. 13 și 23 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2006 privind salarizarea și alte drepturi ale judecătorilor, procurorilor și altor categorii de personal din sistemul justiției, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 45/2007, cu modificările și completările ulterioare.

(8) Salarizarea ofițerilor și agenților de poliție judiciară prevăzuți la alin. (1) se realizează potrivit dispozițiilor legale aplicabile ofițerilor și agenților de poliție judiciară din cadrul Direcției Naționale Anticorupție.

(9) Atribuțiile prevăzute de lege pentru ministrul afacerilor interne privind drepturile și răspunderile ce revin ofițerilor și agenților de poliție judiciară detașați se exercită de procurorul-șef al Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție. Atribuțiile privind acordarea gradelor profesionale pentru ofițerii și agenții de poliție judiciară detașați se exercită de ministrul afacerilor interne, la propunerea procurorului-șef al Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție.

(10) Dispozițiile art. 6 din Legea nr. 364/2004 privind organizarea și funcționarea poliției judiciare, republicată, cu modificările ulterioare, se aplică în mod corespunzător în raport cu activitatea ofițerilor și agenților de poliție judiciară prevăzuți la alin. (1).

Art. 88 ind. 11 - (1) Secția pentru investigarea infracțiunilor din justiție se încadrează cu specialiști în domeniul prelucrării și valorificării informațiilor, economic, financiar, vamal, informatic, precum și în alte domenii, pentru clarificarea unor aspecte tehnice sau de specialitate în activitatea de urmărire penală.

(2) Specialiștii prevăzuți la alin. (1) sunt numiți în cadrul Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție prin ordin al procurorului-șef al acesteia și au calitatea de funcționar public.

(3) Specialiștii prevăzuți la alin. (1) își desfășoară activitatea sub directă conducere, supraveghere și control nemijlocit al procurorilor Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție și au drepturile și obligațiile prevăzute de lege pentru funcționarii publici. Salariile de bază pentru specialiștii din cadrul Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție sunt cele prevăzute la art. 28 alin. (2) din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, coroborat cu art. 1 lit. e) și art. 22 alin. (1)-(3) din capitolul VIII al anexei nr. V din aceeași lege. Specialiștii beneficiază, în mod corespunzător, de drepturile prevăzute la art. 13 și 23 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 45/2007, cu modificările și completările ulterioare.

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2018 privind unele măsuri pentru operaționalizarea Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție.

Art. I

Alineatul (3) al articolului 88² din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 827 din 13 septembrie 2005, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și va avea următorul cuprins:

"(3) Secția pentru investigarea infracțiunilor din justiție funcționează cu un număr de 15 posturi de procuror."

Art. II

(1) Prin derogare de la dispozițiile art. 88³- 88⁵ din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, până la finalizarea concursurilor organizate pentru numirea în funcțiile de procuror-șef al Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție și a celor de execuție de procuror în cadrul secției și validarea rezultatelor acestora, funcțiile de procuror-șef și cel puțin o treime din funcțiile de execuție de procuror vor fi exercitate provizoriu de procurori care îndeplinesc condițiile prevăzute de lege pentru numirea în aceste funcții, selectați de comisia de concurs constituită în condițiile art. 88³ alin. (2) din Legea nr. 304/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Selecția candidaților se realizează de comisia de concurs prevăzută la alin. (1) printr-o procedură derulată în cel mult 5 zile calendaristice de la data de lansare a acesteia de președintele Consiliului Superior al Magistraturii. Comisia de concurs își desfășoară activitatea în prezența a cel puțin 3 membri.

(3) Candidații pentru funcțiile de conducere și de execuție prevăzute la alin. (1) depun la structura resurse umane a Consiliului Superior al Magistraturii o scrisoare de candidatură însoțită de orice alte înscrisuri considerate relevante de către candidați.

(4) În termen de cel mult 3 zile calendaristice de la primirea listei de candidați din partea structurii resurse umane din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii, comisia de concurs verifică îndeplinirea de către candidați a condițiilor prevăzute de lege pentru numirea în aceste funcții și efectuează procedura de selecție a acestora pe baza dosarului de candidatură și a unui interviu. Interviul se transmite în direct, audiovideo, pe pagina de internet a Consiliului Superior al Magistraturii, se înregistrează și se publică pe pagina de internet a Consiliului.

(5) În cazul candidaților pentru funcția de procuror în cadrul Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție, procedura de selecție are în vedere următoarele criterii:

- a) integritatea candidatului;
- b) evaluarea activității ca procuror.

(6) Evaluarea integrității candidaților se face pe baza datelor existente la dosarul profesional, a documentelor depuse de candidat, a modului în care candidatul se raportează la valori precum independența justiției, imparțialitatea magistraților, integritatea și a aspectelor ridicate în cadrul interviului.

(7) Evaluarea activității de procuror se face pe baza ultimului raport de evaluare întocmit și a aspectelor relevante rezultate din susținerea interviului, din analiza documentelor depuse de către candidat, precum și a aspectelor relevante verificabile rezultate din activitatea sa anterioară.

(8) În cazul candidaților pentru funcția de procuror-șef al Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție, procedura de selecție se realizează pe baza celor două criterii prevăzute la alin. (5), precum și a criteriului referitor la competențele manageriale, gestiunea eficientă a resurselor, capacitatea de a-și asuma decizii și responsabilități, competențele de comunicare și rezistența la stres.

(9) Procurorii selectați pentru numirea în funcția de procuror-șef al Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție și pentru numirea în funcțiile de execuție de procuror în cadrul secției, potrivit dispozițiilor prezentului articol, sunt numiți în funcție de președintele Consiliului Superior al Magistraturii. Procurorul-șef adjunct al Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție este numit de președintele Consiliului Superior al Magistraturii, la

propunerea motivată a procurorului-șef secție, dintre procurorii selectați pentru numirea în cadrul secției. La data încetării activității în cadrul Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție, procurorii numiți în condițiile prezentei ordonanțe de urgență revin la parchetele de unde provin.

(10) În vederea operaționalizării Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție, în termen de 5 zile calendaristice de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție asigură resursele umane și materiale necesare funcționării acesteia, inclusiv personalul auxiliar de specialitate, ofițeri și agenți de poliție judiciară, specialiști și alte categorii de personal.

(11) De la data operaționalizării Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție, cauzele de competența acesteia, aflate în lucru la Direcția Națională Anticorupție și alte unități de parchet, precum și dosarele cauzelor referitoare la infracțiunile prevăzute de art. 88¹ alin. (1) din Legea nr. 304/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și soluționate până la data acestei operaționalizări se preiau de către aceasta.

Legea nr. 303/2044 – art. 99 lit. ș - constituie abatere disciplinară nerespectarea deciziilor Curții Constituționale ori a deciziilor pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție în soluționarea recursurilor în interesul legii.

C. Dispoziții ale dreptului Uniunii Europene relevante în cauză

Dispoziții din Tratatul privind Uniunea Europeană:

Articolul 2

„Uniunea se întemeiază pe valorile respectării demnității umane, libertății, democrației, egalității, statului de drept, precum și pe respectarea drepturilor omului, inclusiv a drepturilor persoanelor care aparțin minorităților. Aceste valori sunt comune statelor membre într-o societate caracterizată prin pluralism, nediscriminare, toleranță, justiție, solidaritate și egalitate între femei și bărbați.”

Articolul 4 (3):

„În temeiul principiului cooperării loiale, Uniunea și statele membre se respectă și se ajută reciproc în îndeplinirea misiunilor care decurg din tratate.

Statele membre adoptă orice măsură generală sau specială pentru asigurarea îndeplinirii obligațiilor care decurg din tratate sau care rezultă din actele instituțiilor Uniunii.

Statele membre facilitează îndeplinirea de către Uniune a misiunii sale și se abțin de la orice măsură care ar putea pune în pericol realizarea obiectivelor Uniunii.”

Articolul 19 (1)

„Curtea de Justiție a Uniunii Europene cuprinde Curtea de Justiție, Tribunalul și tribunale specializate. Aceasta asigură respectarea dreptului în interpretarea și aplicarea tratatelor.

Statele membre stabilesc căile de atac necesare pentru a asigura o protecție jurisdicțională efectivă în domeniile reglementate de dreptul Uniunii.”

Art. 47 din Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene

„Orice persoană ale cărei drepturi și libertăți garantate de dreptul Uniunii sunt încălcate are dreptul la o cale de atac eficientă în fața unei instanțe judecătorești, în conformitate cu condițiile stabilite de prezentul articol.

Orice persoană are dreptul la un proces echitabil, public și într-un termen rezonabil, în fața unei instanțe judecătorești independente și imparțiale, constituită în prealabil prin lege. Orice persoană are posibilitatea de a fi consiliată, apărută și reprezentată.

Asistența juridică gratuită se acordă celor care nu dispun de resurse suficiente, în măsura în care aceasta este necesară pentru a-i asigura accesul efectiv la justiție.”

Motivele ce au determinat instanța să formuleze cerere de hotărâre preliminară

Așa cum rezultă din analiza capitolului „Obiectul litigiului. Fapte relevante” în speța de față un petent a formulat plângere împotriva mai multor magistrați, judecători și procurori, invocând săvârșirea de către aceștia a unor infracțiuni care i-au produs un prejudiciu. Reglementarea internă implică soluționarea plângerii de către parchetul competent într-un termen rezonabil.

În situația în care, de la data începerii urmăririi penale, a trecut mai mult de un an, petentul se poate adresa judecătorului de drepturi și libertăți pentru a verifica durata procedurii.

Soluțiile pe care le poate dispune judecătorul de drepturi și libertăți sunt de respingere a contestației sau de admitere a acesteia. În caz de respingere, dosarul se restituie procurorului, considerându-se că nu a fost încălcată durata rezonabilă.

În caz de admitere, dosarul i se stabilește de către judecător un termen de soluționare, iar ulterior se restituie procurorului. De menționat că, în cazul în care nu este respectat termenul de soluționare fixat de judecător nu se produce nicio consecință juridică.

Ținând cont că derularea în continuare a procedurii și soluția ce urmează a fi pronunțată în prezenta cauză implică analiza unei reglementări naționale care prevede înființarea în cadrul Ministerului Public a unei secții specializate care are competența exclusivă de a ancheta infracțiunile săvârșite de magistrați, analiza criteriilor stabilite în Hotărârea Marii Camere a Curții de Justiție a Uniunii Europene, pronunțată în cauzele conexe C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 și C-397/19 la data de 18 mai 2021, urmând a decide dacă secția menționată funcționează sau nu în contra dreptului Uniunii Europene, dar și incidența Deciziei nr. 390/2021 a CCR, este necesar, în opinia judecătorului de drepturi și libertăți, să verifice dacă dreptul comunitar se opune sau nu unor reglementări interne, astfel cum va fi redat în continuare.

Întrebările formulate

1. Principiul independenței judecătorilor, consacrat de art. 19 alin. 1 al doilea paragraf TUE cu referire la art. 2 TUE și art. 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, se opune unei dispoziții naționale, precum aceea a art. 148 alin.(2) din Constituția României, astfel cum a fost interpretată de Curtea Constituțională, prin Decizia nr. 390/2021, conform căreia instanțele naționale nu au abilitatea de a analiza conformitatea unei dispoziții naționale, constatate ca fiind constituțională printr-o decizie a Curții Constituționale, cu dispozițiile de drept al Uniunii Europene?
2. Principiul independenței judecătorilor, consacrat de art.19 alin.1 al doilea paragraf TUE cu referire la art. 2 TUE și art. 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, se opune unei dispoziții naționale, precum aceea a art. 99 lit. ș din Legea nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, care permite inițierea unei proceduri disciplinare și sancționarea disciplinară a judecătorului pentru nerespectarea unei decizii a Curții Constituționale, în condițiile în care judecătorul este chemat să stabilească prioritatea de aplicare a dreptului Uniunii Europene, în raport de considerentele unei decizii a Curții Constituționale, dispoziție națională ce îi înlătură judecătorului posibilitatea de a aplica hotărârea CJUE pe care o consideră prioritară?
3. Principiul independenței judecătorilor, consacrat de art.19 alin.1 al doilea paragraf TUE cu referire la art.2 TUE și art. 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, se opune unor practici judiciare naționale care interzic judecătorului, cu

consecința antrenării răspunderii disciplinare, să facă aplicarea jurisprudenței Curții de Justiție a Uniunii Europene în proceduri penale precum contestația privind durata rezonabilă a procesului penal, reglementată de art. 488 ind.1 din Codul de procedură penală din România?

Hotărârea Marii Camere a Curții de Justiție a Uniunii Europene, pronunțată în cauzele conexe C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 și C-397/19 la data de 18 mai 2021

Prin hotărârea menționată, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a stabilit că Articolul 2 și articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE, precum și Decizia 2006/928 trebuie interpretate în sensul că **se opun unei reglementări naționale** care prevede înființarea în cadrul Ministerului Public a unei secții specializate care are competența exclusivă de a ancheta infracțiunile săvârșite de judecători și de procurori fără ca înființarea unei astfel de secții să fie justificată de imperative obiective și verificabile legate de buna administrare a justiției și să fie însoțită de garanții specifice care să permită, pe de o parte, să se înlăture orice risc ca această secție să fie folosită ca instrument de control politic al activității respectivilor judecători și procurori susceptibil să aducă atingere independenței acestora și, pe de altă parte, să se asigure că respectiva competență poate fi exercitată în privința acestora din urmă cu respectarea deplină a cerințelor care decurg din articolele 47 și 48 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.

De asemenea, a stabilit că principiul supremației dreptului Uniunii trebuie interpretat în sensul că **se opune** unei reglementări de rang constituțional a unui stat membru, astfel cum este interpretată de instanța constituțională a acestuia, potrivit căreia o instanță inferioară nu este autorizată să lase neaplicată din oficiu o dispoziție națională care intră în domeniul de aplicare al Deciziei 2006/928 și pe care o consideră, în lumina unei hotărâri a Curții, ca fiind contrară acestei decizii sau articolului 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE.

Conform unei jurisprudențe constante a Curții, principiul supremației dreptului Uniunii consacră prevalența dreptului Uniunii asupra dreptului statelor membre. Acest principiu impune, prin urmare, tuturor entităților statelor membre să dea efect deplin diferitor norme ale Uniunii întrucât dreptul statelor membre nu poate aduce atingere efectului recunoscut acestor diferite norme pe teritoriul statelor menționate (Hotărârea din 6 octombrie 2020, La Quadrature du Net și alții, C-511/18, C-512/18 și C-520/18, EU:C:2020:791, punctul 214, precum și jurisprudența citată).

Într-adevăr, în temeiul principiului supremației dreptului Uniunii, invocarea de către un stat membru a unor dispoziții de drept național, **fie ele și de natură constituțională**, nu poate aduce atingere unității și eficacității dreptului Uniunii. Astfel, conform unei jurisprudențe consacrate, efectele asociate principiului supremației dreptului Uniunii se impun tuturor organelor unui stat membru, fără ca, în special, dispozițiile interne aferente repartizării competențelor judiciare, inclusiv de ordin constituțional, să poată împiedica acest lucru [a se vedea în acest sens Hotărârea din 26 februarie 2013, Melloni, C-399/11, EU:C:2013:107, punctul 59, precum și Hotărârea din 2 martie 2021, A. B. și alții (Numirea judecătorilor la Curtea Supremă – Căi de atac), C-824/18, EU:C:2021:153, punctul 148 și jurisprudența citată].

În această privință trebuie amintit mai ales că principiul interpretării conforme a dreptului intern, potrivit căruia instanța națională este obligată, în măsura posibilului, să dea dreptului intern o interpretare conformă cu cerințele dreptului Uniunii, este inerent sistemului tratatelor, întrucât permite instanței naționale să asigure, în cadrul competențelor sale, deplina eficacitate a dreptului Uniunii atunci când judecă litigiul cu care este sesizată (Hotărârea din 24 iunie 2019, Popławski, C-573/17, EU:C:2019:530, punctul 55 și jurisprudența citată).

Tot în temeiul principiului supremației, în cazul în care nu poate să procedeze la o interpretare a reglementării naționale care să fie conformă cu cerințele dreptului Uniunii,

instanța națională însărcinată cu aplicarea, în cadrul competenței proprii, a dispozițiilor dreptului Uniunii are obligația de a asigura efectul deplin al acestora, lăsând neaplicată, dacă este necesar, din oficiu, orice dispoziție contrară a legislației naționale, chiar și ulterioară, fără să solicite și fără să aștepte eliminarea prealabilă a acesteia pe cale legislativă sau prin orice alt procedeu constituțional (Hotărârea din 6 octombrie 2020, *La Quadrature du Net și alții*, C-511/18, C-512/18 și C-520/18, EU:C:2020:791, punctul 215, precum și jurisprudența citată).

În această privință, **orice instanță națională sesizată în cadrul competenței sale are, în calitate de organ al unui stat membru, mai exact obligația de a lăsa neaplicată orice dispoziție națională contrară unei dispoziții de drept al Uniunii care are efect direct în litigiul cu care este sesizată** [Hotărârea din 24 iunie 2019, *Poplawski*, C-573/17, EU:C:2019:530, punctul 61, precum și Hotărârea din 19 noiembrie 2019, *A. K. și alții* (*Independența Camerei Disciplinare a Curții Supreme*), C-585/18, C-624/18 și C-625/18, EU:C:2019:982, punctul 161].

În dreptul român, caracterul obligatoriu al hotărârilor Curții de Justiție a Uniunii Europene se deduce indirect din dispozițiile art. 148 alin. (2) și (4) din Constituție.

Caracterul obligatoriu al hotărârilor Curții de Justiție a Uniunii Europene a fost stabilit și direct, de către Curtea Constituțională, prin Decizia nr. 1039/2012 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor Legii nr. 299/2011 pentru abrogarea alin. (2) al art. 21 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004 și ale art. 21 alin. (2) teza întâi din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, în care Curtea a reținut că „[...] Curtea de Justiție a Uniunii Europene, având competența de interpretare a dreptului Uniunii Europene, hotărârile sale preliminare sunt obligatorii *erga omnes*, la nivelul tuturor statelor membre, sub rezerva solicitării la un moment ulterior, de către instanțele judecătorești naționale, a unor lămuriri suplimentare asupra respectivei interpretări a Curții” (A se vedea și Decizia Curții Constituționale nr. 211 din 9 aprilie 2019 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 27 C. pr. civ. în interpretarea dată prin Decizia nr. 52 din 18 iunie 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept și ale art. XVIII alin. (2) din Legea nr. 2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, cu referire la sintagma „precum și în alte cereri evaluabile în bani în valoare de până la 1.000.000 lei inclusiv”, M. Of. nr. 828 din 11 octombrie 2019. În această decizie, Curtea Constituțională subliniază și face trimitere la jurisprudența anterioară prin care a consacrat obligativitatea considerentelor hotărârilor sale: „În raport cu dispozițiile art. 147 alin. (4) din Constituție, decizia Curții Constituționale are caracter obligatoriu, iar, potrivit jurisprudenței Curții Constituționale (Decizia Plenului Curții Constituționale nr. 1 din 17 ianuarie 1995, Decizia nr. 1.415 din 4 noiembrie 2009, Decizia nr. 414 din 14 aprilie 2010 și Decizia nr. 415 din 14 aprilie 2010), puterea de lucru judecat ce însoțește actele jurisdicționale și deciziile Curții Constituționale se atașează nu numai dispozitivului, ci și considerentelor pe care se sprijină acestea” (pet. 12)).

Hotărârea pronunțată de Curte are caracter obligatoriu, iar nu efect pur consultativ. O eventuală concluzie contrară ar denatura funcția Curții de Justiție, astfel concepută de către tratat, și anume aceea a unei instanțe ale cărei hotărâri sunt obligatorii. Instanța judecătorească națională este ținută de o hotărâre pronunțată cu titlu preliminar de Curte, în ceea ce privește interpretarea sau validitatea actelor instituțiilor Uniunii în cauză, în vederea soluționării litigiului principal. Or, odată ce instanța națională a sesizat Curtea de Justiție pe cale preliminară, în scopul soluționării litigiului cu care a fost sesizată, ea este obligată să respecte interpretarea dispozițiilor în cauză dată de Curte. Hotărârea Curții nu leagă numai instanța de trimitere, ci ea este obligatorie pentru toate instanțele judecătorești naționale, inclusiv orice instanță de apel, sesizată cu o cale de atac împotriva hotărârii pe care o pronunță instanța de trimitere. Nesocotirea

hotărârii preliminare de către instanța de trimitere constituie o încălcare a dreptului UE și poate genera inițierea de Comisia Europeană a unei acțiuni în constatarea neîndeplinirii obligațiilor de către statul membru respectiv (art. 258 TFUE).

Efectele hotărârii au fost reținute și în dreptul român de Decizia nr. 1039/2012 a Curții Constituționale care a stabilit că „[efectele juridice ale hotărârii preliminare a Curții de Justiție a Uniunii Europene au fost conturate pe cale jurisprudențială. Astfel, Curtea de la Luxemburg a statuat că o asemenea hotărâre, purtând asupra interpretării sau a validității unui act al Uniunii Europene, este obligatorie pentru organul de jurisdicție care a formulat acțiunea în pronunțarea unei hotărâri preliminare, iar interpretarea, făcând corp comun cu dispozițiile europene pe care le interpretează, este investită cu autoritate și față de celelalte instanțe judecătorești naționale, care nu pot da o interpretare proprie acelor dispoziții. Totodată, efectul hotărârilor preliminare este unul direct, în sensul că resortisanții statelor membre au dreptul să invoce în mod direct normele europene în fața instanțelor naționale și europene și retroactiv, în sensul că interpretarea unei norme de drept a Uniunii Europene în cadrul unei trimiteri preliminare lămurește și precizează semnificația și sfera de aplicare a acesteia, de la intrarea sa în vigoare. [...]”.

În plus, hotărârea este obligatorie pentru toate autoritățile naționale - inclusiv autorități administrative (Hotărârea din 13 ianuarie 2004, *Kuhne & Heitz*, C-453/00, EU:C:2004:17; hotărârea din 19 septembrie 2006, *i-21 Germany și Arcor*, C-392/04 și C-422/04, EU:C:2006:586; hotărârea din 12 februarie 2008, *Willy Kempter*, C-2/06, EU:C:2008:78.).

Interpretarea unei norme de drept al Uniunii Europene făcută de Curte în exercitarea competenței pe care i-o conferă art. 267 TFUE lămurește și precizează semnificația și sfera de aplicare ale acestei norme, astfel cum trebuie sau ar fi trebuit să fie înțeleasă și aplicată de la intrarea sa în vigoare; în consecință, norma astfel interpretată poate și trebuie să fie aplicată de către instanță chiar și raporturilor juridice născute și constituite înainte de hotărârea asupra cererii de interpretare dacă sunt reunite și condițiile care permit supunerea litigiului privind aplicarea normei respective instanțelor competente.

O hotărâre preliminară nu are o valoare constitutivă, ci pur declarativă, cu consecința că efectele sale se aplică, în principiu, de la data intrării în vigoare a normei interpretate. Trebuie să avem în vedere și sublinierea pe care Curtea o realizează în cauza C-110/15, *Microsoft Mobile Sales International, fostă Nokia Italia, și alții*: „în această privință, trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante a Curții, interpretarea pe care aceasta din urmă o dă unei norme de drept al Uniunii, în exercitarea competenței pe care i-o conferă art. 267 TFUE, lămurește și precizează semnificația și domeniul de aplicare ale acestei norme, astfel cum trebuie sau cum ar fi trebuit să fie înțeleasă și aplicată de la momentul intrării sale în vigoare. Rezultă că norma astfel interpretată poate și trebuie să fie aplicată de către instanță chiar și raporturilor juridice născute și constituite înainte de hotărârea asupra cererii de interpretare, dacă, pe de altă parte, sunt întrunite condițiile care permit sesizarea instanțelor competente cu un litigiu referitor la aplicarea normei respective.” (pct. 59) Interpretarea dată de Curtea de Justiție constituie parte integrantă a regulii de drept al Uniunii în cauză; această regulă se deduce din art. 267 TFUE.

Prin Decizia nr. 390 din 8 iunie 2021 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.88 ind.1-88 ind.9 din Legea nr.304/2004 privind organizarea judiciară, precum și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr.90/2018 privind unele măsuri pentru operaționalizarea Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție, Curtea Constituțională a stabilit următoarele:

„O reglementare specială în Constituția României o are raportul dintre dreptul național și dreptul Uniunii Europene, care este stabilit în cuprinsul art. 148 alin. (2) și (4), potrivit căruia: "(2) Ca urmare a aderării, prevederile tratatelor constitutive ale Uniunii Europene, precum și

celelalte reglementări comunitare cu caracter obligatoriu au prioritate față de dispozițiile contrare din legile interne, cu respectarea prevederilor actului de aderare. [...] (4) Parlamentul, Președintele României, Guvernul și autoritatea judecătorească garantează aducerea la îndeplinire a obligațiilor rezultate din actul aderării și din prevederile alineatului (2)." Astfel, clauza de aderare la Uniunea Europeană cuprinde în subsidiar o clauză de conformitate cu dreptul U.E., potrivit căreia toate organele naționale ale statului sunt obligate în principiu să implementeze și să aplice dreptul U.E.

Acest lucru este valabil și pentru Curtea Constituțională, care asigură, în virtutea art. 148 din Constituție, prioritatea de aplicare a dreptului european. **Însă această prioritate de aplicare nu trebuie percepută în sensul înlăturării sau desconsiderării identității constituționale naționale, consacrate de art. 11 alin. (3) coroborat cu art. 152 din Legea fundamentală, ca garanție a unui nucleu identitar de fond al Constituției României și care nu trebuie relativizată în procesul integrării europene. În virtutea acestei identități constituționale, Curtea Constituțională este abilitată să asigure supremația Legii fundamentale pe teritoriul României (a se vedea mutatis mutandis Hotărârea din 30 iunie 2009, 2 BvE 2/08 ș.a., pronunțată de Curtea Constituțională Federală a Republicii Federale Germania).** Potrivit clauzei de conformare cuprinse chiar în textul art. 148 din Constituție, România nu poate adopta un act normativ contrar obligațiilor la care s-a angajat în calitate de stat membru (a se vedea Decizia nr. 887 din 15 decembrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 191 din 15 martie 2016, paragraful 75), însă cele anterior arătate cunosc desigur o limită constituțională, întemeiată pe conceptul de "identitate constituțională națională" (a se vedea Decizia nr. 683 din 27 iunie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 479 din 12 iulie 2012, sau Decizia nr. 64 din 24 februarie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 286 din 28 aprilie 2015, Decizia nr. 104 din 6 martie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 446 din 29 mai 2018, paragraful 81).

Curtea reține că o instanță judecătorească are abilitarea să analizeze conformitatea unei dispoziții „din legile interne”, deci aparținând dreptului intern, cu dispozițiile de drept european prin prisma art.148 din Constituție și, în cazul în care constată contrarietatea, are competența să aplice cu prioritate dispozițiile de drept al Uniunii în litigiile ce antamează drepturile subiective ale cetățenilor. În toate cazurile, Curtea constată că, prin noțiunile de „legi interne” și „drept intern”, Constituția are în vedere exclusiv legislația infraconstituțională, Legea fundamentală prezervându-și poziția ierarhic superioară în virtutea art.11 alin.(3) din Legea fundamentală.

Așa fiind, atunci când stabilește că „prevederile tratatelor constitutive ale Uniunii Europene, precum și celelalte reglementări comunitare cu caracter obligatoriu, au prioritate față de dispozițiile contrare din legile interne”, **art. 148 din Constituție nu atribuie dreptului Uniunii prioritate de aplicare față de Constituția României, astfel că o instanță națională nu are abilitarea de a analiza conformitatea unei dispoziții din dreptul intern, constatate ca fiind constituționale prin prisma art.148 din Constituție, cu dispozițiile de drept european.** Sistemul dreptului românesc este format din totalitatea normelor juridice adoptate de către statul român și care trebuie să fie în consonanță cu principiul supremației Constituției și principiul legalității, care sunt de esența cerințelor statului de drept, principii înscrise în art. 1 alin. (5) din Constituție, potrivit căruia „În România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie”, unica autoritate legiuitoare a țării fiind Parlamentul, având în vedere că statul se organizează potrivit principiului separației și echilibrului puterilor - legislativă, executivă și judecătorească - în cadrul democrației constituționale. Democrația constituțională, într-un stat de drept, nu este însă o abstracție, ei este o realitate a unui sistem în cadrul căruia supremația Constituției limitează suveranitatea legiuitorului, care în procesul de creare a normelor juridice și de adoptare a unor acte normative trebuie să țină cont de o serie de principii

de rang constituțional (a se vedea Decizia nr. 104 din 6 martie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 446 din 29 mai 2018, par.73).

Curtea constată că C.J.U.E., declarând caracterul obligatoriu al Deciziei 2006/928, a limitat efectele acesteia dintr-o dublă perspectivă: pe de o parte, a stabilit că obligațiile ce rezultă din decizie cad în sarcina autorităților române competente să colaboreze instituțional cu Comisia Europeană (paragraful 177 din hotărâre), deci în sarcina instituțiilor politice, Parlamentul și Guvernul României, și, pe de altă parte, că obligațiile se exercită în temeiul principiului colaborării loiale, prevăzut de art.4 din TUE. *Din ambele perspective, obligațiile nu pot încumba instanțelor de judecată, organe ale statului care nu sunt abilitate să colaboreze cu o instituție politică a Uniunii Europene.*

Prin urmare, Curtea constată că aplicarea pct.7 din dispozitivul hotărârii, potrivit căruia o instanță de judecată „este autorizată să lase neaplicată din oficiu o dispoziție națională care intră în domeniul de aplicare al Deciziei 2006/928 și pe care o consideră, în lumina unei hotărâri a Curții, ca fiind contrară acestei decizii sau articolului 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE” nu are temei în Constituția României, întrucât, așa cum s-a menționat în prealabil, art.148 din Constituție consacră *prioritatea de aplicare a dreptului european* față de dispozițiile contrare din legile interne. Or, rapoartele M.C.V., întocmite în baza Deciziei 2006/928, prin conținutul și efectele lor, astfel cum acestea au fost stabilite prin Hotărârea C.J.U.E. din 18 mai 2021, nu constituie norme de drept european, pe care instanța de judecată să le aplice cu prioritate, înlăturând norma națională. Prin urmare, judecătorul național nu poate fi pus în situația de a decide aplicarea priorității a unor recomandări în detrimentul legislației naționale, întrucât rapoartele M.C.V. nu normează, deci nu sunt susceptibile de a intra într-un conflict cu legislația internă. Această concluzie se impune cu atât mai mult în ipoteza în care legislația națională a fost declarată conformă Constituției de către instanța constituțională națională prin prisma dispozițiilor art.148 din Constituție.

Nu în ultimul rând, Curtea menționează că *principiul statului de drept presupune securitate juridică*, respectiv încrederea legitimă a destinatarilor în efectele dispozițiilor legale în vigoare și în modul de aplicare al acestora, astfel încât orice subiect de drept să-și determine în mod previzibil conduita. Or, în măsura în care unele instanțe judecătorești lasă neaplicate din oficiu dispoziții naționale pe care le consideră ca fiind contrare dreptului european, în vreme ce altele aplică aceleași reglementări naționale, considerându-le conforme dreptului european, standardul de previzibilitate al normei ar fi puternic afectat, ceea ce ar genera o gravă insecuritate juridică și, implicit, încălcarea principiului statului de drept.

În concluzie, întrucât Hotărârea din 18 mai 2021, pronunțată de C.J.U.E. în cauza C-355/19, nu poate fi considerată un element ce poate determina un reviriment jurisprudențial sub aspectul constatării incidenței Deciziei 2006/928/CE în controlul de constituționalitate și, implicit, a încălcării art.148 din Constituție, Curtea Constituțională urmează să respingă, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.88 ind.1 alin.(1)-(5), ale art.88 ind.2-88 ind.7, ale art.88 ind.8 alin.(1) lit.a)-c) și e) și alin.(2), precum și ale art.88 ind.9 din Legea nr.304/2004.”

În opinia separată la Decizia CCR nr.390/2021 s-au reținut următoarele:

”În esență, Hotărârea din 18 mai 2021 confirmă o lungă și constantă jurisprudență anterioară a CJUE și nu face decât să aplice dreptul Uniunii Europene la speța concretă pentru a aduce răspunsurile pertinente la întrebările ce i-au fost adresate.

CJUE a reiterat prevederile art.288 alin.(4) din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene (TFUE) atunci când a arătat că decizia este unul din actele normative ale ordinii juridice a UE prin care instituțiile UE își exercită competențele ce le-au fost atribuite și că ea este obligatorie în toate elementele sale. Concret, în acest caz, CJUE a stabilit că Decizia 2006/928/CE [de instituire a Mecanismului de Cooperare și Verificare (MCV) pentru România

- n.r.] este obligatorie în întregime, inclusiv anexele care stabilesc obiective de referință pentru statul român. De asemenea, având în vedere că este formulată în termeni clari și preciși și nu este însoțită de nicio condiție, Decizia 2006/928/CE are și efect direct. În plus, ea se supune regimului juridic specific dreptului UE, respectiv are prioritate de aplicare față de dreptul național al statelor membre și trebuie să se bucure de efecte depline, adică să împiedice adoptarea ori aplicarea unor acte normative naționale care i-ar fi contrare. Nimic nou până aici.

Ca orice stat membru al UE România este ținută să acționeze în baza principiului cooperării loiale [art.4 alin.(3) din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE)] pentru a asigura aplicarea și respectarea dreptului UE pe teritoriul său; concret, în acest caz, România este obligată să ia măsurile adecvate în vederea realizării obiectivelor de referință menționate în anexele la Decizia 2006/928/CE și să se abțină de la adoptarea ori aplicarea oricăror măsuri ce ar risca să compromită atingerea aceluiași obiective. Acest lucru privește inclusiv rapoartele întocmite de Comisie pe baza Deciziei 2006/928/CE întrucât, în virtutea teleologiei proprii dreptului UE, România nu poate adopta sau menține în vigoare, în domeniile acoperite de obiectivele de referință sus-menționate, măsuri care ar risca să compromită rezultatul pe care acestea îl prevăd. Interpretarea CJUE, teleologică și lipsită de formalism, nu constituie un *novum* juridic.

În baza art.5 TUE, organizarea judiciară a statelor membre ține de competența decizională a acestora, dar, în baza art.4 TUE, exercitarea competențelor proprii ale statelor membre trebuie realizată astfel încât să nu împiedice îndeplinirea competențelor proprii ale UE și să nu încalce valorile, prevăzute de art.2 TUE, pe care se întemeiază UE, și printre care statul de drept și independența justiției joacă un rol central. În plus, în baza art.19 alin.(1) fraza finală din TUE, statele membre stabilesc căile de atac necesare pentru a asigura o protecție jurisdicțională efectivă a drepturilor conferite cetățenilor europeni în domeniile reglementate de dreptul UE. Concret, în acest caz, România nu numai că nu poate ignora valorile prevăzute de art.2 TUE, ci trebuie să și sprijine UE în îndeplinirea propriilor competențe, cu atât mai mult cu cât sistemul de competențe al UE este complex, teleologic și evolutiv, iar statul de drept și independența justiției din România au relevanță pentru UE în ceea ce privește interpretarea și aplicarea uniformă a dreptului UE, protecția jurisdicțională efectivă a drepturilor acordate cetățenilor europeni de sistemul normativ al UE, principiul încrederii reciproce a instanțelor judecătorești din UE și, nu în ultimul rând, posibilitatea instanțelor de a adresa întrebări preliminare către CJUE fără nicio intervenție. Nimic nou în această aplicare la cazul concret a principiilor generale ale dreptului UE.

În baza aceluiași prevederi ale tratatelor UE, CJUE a stabilit că, în acest caz concret, înființarea și operaționalizarea în cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a unei secții de urmărire penală (S.I.I.J.) care are competență exclusivă pentru investigarea infracțiunilor săvârșite de magistrați ține - *ratione materiae* - de domeniul de aplicare al Deciziei 2006/928/CE și, prin urmare, trebuie să respecte art.2 TUE, inclusiv exigența statului de drept, adică să prezinte garanții de independență și imparțialitate care să permită să fie îndepărtată orice îndoială legitimă cu privire la utilizarea prerogativelor și a funcțiilor organului menționat ca instrument de presiune ori de control politic asupra activității judiciare. În acest sens CJUE a precizat și un set de criterii ce trebuie verificate de judecătorii naționali în fața cărora cetățeni europeni, justițiabili în România, ar putea contesta înființarea respectivei secții specializate. Nimic nou nici în această aplicare la cazul concret a principiilor generale ale dreptului UE.

În final, reluând jurisprudența sa clasică și constantă referitoare la sistemul normativ al UE, CJUE a reamintit semnificația juridică a principiului interpretării conforme a dreptului național, a principiului prevalenței dreptului EU, a principiului efectului direct al dreptului UE și a principiului eficacității dreptului UE. Astfel, în acest caz concret, CJUE a ajuns la concluzia că, atunci când judecă litigiul cu care sunt sesizate, instanțele naționale – în calitate de instanțe

de aplicare a dreptului UE - sunt obligate, în măsura posibilului, să dea dreptului intern o interpretare conformă cu cerințele dreptului UE pentru a asigura deplina eficacitate a dreptului UE și sunt autorizate să lase neaplicate din oficiu dispozițiile naționale care intră în domeniul de aplicare al Deciziei 2006/928 și pe care le consideră, în lumina unei hotărâri a CJUE, ca fiind contrare acestei decizii sau articolului 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE (a se vedea punctul 7 al dispozitivului Hotărârii C.J.U.E. din 18 mai 2021). Nimic nou nici în această privință.

Dincolo de poziționări moniste, dualiste ori pluraliste cu privire la raporturile de sistem dintre dreptul UE și dreptul național al statelor membre, precum și dincolo de distincțiile care pot fi făcute între supremația Constituției în cadrul oricărui sistem normativ național și prioritatea de aplicare ori prevalența dreptului UE față de orice dispoziții normative - inclusiv de natură constituțională - din dreptul intern al statelor membre, în speța de față trebuie observat că analiza CJUE se raportează la dreptul UE, iar analiza CCR se raportează la Constituția României. Tocmai de aceea Curtea Constituțională a României a acționat *ultra vires* atunci când, nesusizată de instanța care în mod corect a trimis excepția de neconstituționalitate la CCR și întrebările preliminare la CJUE, s-a lansat în aprecieri cu privire la competența jurisdicției supranaționale (a se vedea și Decizia Curții Constituționale nr.137/2019, publicată în Monitorul Oficial al României Partea I, nr.295 din 17 aprilie 2019).

Hotărârea CJUE din 18 mai 2021 ar fi putut deveni un argument suplimentar pentru ca jurisdicția constituțională din România să realizeze un reviriment de jurisprudență. Cu toate acestea, considerăm că revirimentul de jurisprudență ar fi trebuit să intervină chiar și independent de Hotărârea CJUE, pe baza unei reexaminări atente a prevederilor din Constituția României referitoare la statul de drept, principiul legalității și al supremației Constituției, principiul egalității cetățenilor în fața legii, precum și a celor care explicitează obligațiile ce revin României ca stat membru al Uniunii Europene, așa cum am arătat anterior, în opiniile separate la Deciziile nr.33/2018 și nr.547/2020.

Adăugăm aici faptul că art. 148 din Constituția României impune – ca normă juridică obligatorie, așa cum, de altfel, sunt toate normele din Constituția României – respectarea priorității dreptului UE față de dispozițiile contrare din dreptul național și obligă toate autoritățile publice din România, enumerând *expressis verbis* „Parlamentul, Președintele României, Guvernul și autoritatea judecătorească” să garanteze aducerea la îndeplinire a obligațiilor rezultate din actul aderării și din prioritatea dreptului UE față de dreptul național.

Prin codificarea în 2003 a jurisprudenței CJUE referitoare la prioritatea de aplicare a dreptului UE, Constituția României s-a demarcat de celelalte legi fundamentale ale statelor membre ale UE, între care niciuna nu cuprinde o reglementare asemănătoare. Pe cale de consecință, voința constituantului român este cea care impune tuturor autorităților publice din România prioritatea *sistematică* de aplicare a dreptului UE în fața dispozițiilor contrare din dreptul intern, ca o obligație juridică la nivel național care o dublează pe cea stabilită prin jurisprudența constantă a CJUE la nivel supranațional. Că în această situație este vorba de o prioritate sistematică și nu de una electivă rezultă și din comparația dintre prevederile art.20 și art.148 din Constituție: în vreme ce în privința drepturilor fundamentale în caz de neconcordanță între prevederile naționale și cele internaționale constituantul derivat a făcut aplicarea *lex mitior*, în al doilea caz a dat prioritate exclusiv dreptului UE. În cazul de față nu este vorba de o contradicție dintre Constituția României și conținutul normativ al Deciziei 2006/928/CE, ci despre analiza conformității unor prevederi din Legea nr.304/2004 privind organizarea judiciară cu norme de referință constituționale, referitoare la statul de drept, egalitate și legalitate pentru Curtea Constituțională a României, respectiv cu dispoziții clare, necondiționate și juridic eficiente referitoare la statul de drept și independența justiției din dreptul UE pentru Curtea de Justiție a UE și pentru instanțele judecătorești. Prioritatea de aplicare a dreptului UE într-o astfel de situație decurge atât din caracteristicile proprii ale

dreptului UE, cât și din prevederile art.148 din Constituția României. Ea poate și trebuie constatată de orice autoritate publică națională (instanță judecătorească sau administrație publică) care ar fi chemată să aplice la o situație concretă prevederile criticate din Legea nr.304/2004 și normele din Decizia 2006/928/CE.

Prioritatea de aplicare presupune interpretarea, pe cât posibil, a dreptului național în conformitate cu dreptul UE și, în subsidiar, atunci când interpretarea conformă nu este posibilă, înlăturarea de la aplicare a dreptului național contrar celui al UE. Înlăturarea de la aplicare poate fi realizată, din oficiu, atât de instanțele judecătorești cât și de autoritățile administrative, atunci când acestea trebuie să pună în aplicare concomitent norme din dreptul național și din cel european și constată contradicții între cele două. Ea nu are semnificația abrogării ori invalidării dreptului național contrar, căci administrația publică sau instanțele judecătorești nu adoptă și nu abrogă norme juridice, ci presupune doar compararea conținutului normativ al celor două norme juridice aflate în sisteme normative diferite și alegerea celei care se va aplica în acel caz concret. Abrogarea normelor naționale contrare dreptului UE poate fi realizată doar de legiuitor; invalidarea normelor naționale contrare dreptului UE poate fi realizată de jurisdicția constituțională. Însă în situația în care legiuitorul național ori judecătorul constituțional nu pot acționa sau nu acționează, articolul 148 din Constituție obligă autoritățile publice naționale (inclusiv - sau mai ales - instanțele judecătorești) să dea invariabil prioritate de aplicare dreptului UE.

Nu în ultimul rând, prin obligarea tuturor autorităților publice, inclusiv a autorității judecătorești, la *garantarea* îndeplinirii obligațiilor asumate de statul român pe calea aderării la Uniunea Europeană, constituentul derivat a asigurat o protecție juridică eficientă drepturilor tuturor cetățenilor europeni. În ultimă instanță, cetățenii europeni sunt cei care solicită administrațiilor publice ori instanțelor judecătorești să le fie respectate, protejate și garantate, inclusiv în plan jurisdicțional, drepturile subiective ce le-au fost conferite de sistemul normativ al UE, iar cetățenii europeni pot face acest lucru în și din oricare stat membru al UE prin raportare la orice sistem normativ național. Prin urmare, instanțele judecătorești din oricare stat membru al UE au „puterea și îndatorirea” (pentru a cita din titlul unui celebru articol de doctrină ce a însoțit în 1912 prima hotărâre judecătorească prin care Tribunalul Ilfov – Secția a II-a a realizat controlul constituționalității legilor în România, în absența oricăror reglementări în materie – a se vedea Gaston Jèze, „Pouvoir et devoir des tribunaux en général et des tribunaux roumains en particulier de vérifier la constitutionnalité des lois à l’occasion des procès portés devant eux”, în „Revue de droit public et science politique en France et à l’étranger”, 1912, tom XIX, p.140 și urm.) de a înlătura de la aplicare, din oficiu, orice dispoziții naționale contrare dreptului UE. Pe cale de consecință, în paradigma de gândire specifică integrării europene, orice încercare de autarhie juridică rămâne iluzorie.”

Judecătorul de drepturi și libertăți consideră că întrebările adresate au legătură directă cu soluționarea prezentei cauze, echitabilitatea procedurii, în componenta duratei rezonabile, fiind în legătură directă cu efectuarea urmăririi penale de către o structură de parchet cu privire la care CJUE a constatat în paragrafele 221 și 222 din hotărârea menționată că „*în ceea ce privește drepturile consacrate la articolele 47 și 48 din cartă, este necesar, printre altele, ca normele care reglementează organizarea și funcționarea unei secții specializate din cadrul Ministerului Public, precum SIJ, să fie concepute astfel încât să nu împiedice examinarea cauzei judecătorilor și a procurorilor vizați într-un termen rezonabil.*”

Or, sub rezerva verificării de către instanțele de trimitere, din indicațiile furnizate de acestea reiese că nu aceasta ar fi situația în cazul SIJ, în special ca urmare a efectului combinat al numărului aparent considerabil redus de procurori încadrați în această secție, care nu ar dispune, în plus, nici de mijloacele, nici de experiența necesară pentru efectuarea unor anchete în cauze complexe de corupție, și al volumului suplimentar de muncă rezultat pentru acești

procurori din transferul unor astfel de cauze de la secțiile competente pentru instrumentarea acestora.”

Esența problemei în dosarul dedus judecării ce a determinat necesitatea sesizării CJUE este dacă în cursul analizei cauzei, sub aspectul duratei rezonabile, și la momentul soluționării contestației declarate de petent (indiferent de soluția de admitere sau de respingere), având în vedere interpretarea dată de Curtea Constituțională în decizia sus menționată, judecătorul de drepturi și libertăți, poate analiza, potrivit Hotărârii din 18 mai 2021, dispozițiile de înființare și funcționare a SIIJ, în sensul de a stabili dacă acestea contravin art. 2 și art. 19 al doilea paragraf TUE și Deciziei 2006/928.

Considerând că sunt elemente din care rezultă dificultăți de interpretare a cadrului juridic anterior expus, având în vedere dispozițiile art. 148 alin. 2 din Constituția României, astfel cum au fost interpretate de Curtea Constituțională, prin Decizia nr. 390/2021, hotărârea CJUE din 18 mai 2021, conflictul dintre aceste două decizii, dar având în vedere și riscul unei proceduri de infringement asupra Statului Român, judecătorul de drepturi și libertăți constată că este necesară sesizarea din nou a Curții de Justiție a Uniunii Europene cu prima întrebare.

Cu privire la a doua întrebare, judecătorul de drepturi și libertăți constată că la acest moment este pus să aleagă între aplicarea dreptului european conform Hotărârii Marii Camere a Curții de Justiție a Uniunii Europene, pronunțată în cauzele conexe C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 și C-397/19 la data de 18 mai 2021 și aplicarea Deciziei nr. 390/2021 a Curții Constituționale a României.

În situația în care judecătorul ar alege să aplice hotărârea CJUE și să înlăture de la aplicare Decizia nr. 390/2021 a CCR, s-ar expune unei proceduri disciplinare, conform art. 99 lit. ș din Legea nr. 303/2004, întrucât **nerespectarea deciziei Curții Constituționale constituie abatere disciplinară.**

Instanța de trimitere, cu referire la situația de fapt și de drept expusă, dând efect hotărârii CJUE din 18 mai 2021, poate aprecia că s-a realizat o substituție a competențelor sale de către Curtea Constituțională, luând în considerare și opiniile separate ale judecătorilor constituționali (redate în cadrul Deciziei nr. 390/2021), dar pentru a soluționa cauza cu sau fără reținerea efectelor hotărârilor instanței de contencios constituțional îi este necesar răspunsul CJUE, în caz contrar libertatea de decizie fiind afectată de o cauză externă actului de justiție, suficient de gravă, respectiv sancționarea disciplinara a magistratului.

Interesul cu privire la de-a doua întrebare se ridică și în raport de riscul ca, în cursul procedurii disciplinare, judecătorul național să fie suspendat din funcție, aspect care este de natură a afecta independența în luarea deciziei.

Judecătorul de drepturi și libertăți reține că prin Hotărârea din 27 februarie 2018, pronunțată în cauza C-64/16, *Associação Sindical dos Juizes Portugueses*, ECLI:EU:C:2018:117, CJUE a stabilit următoarele:

*„Garanția independenței, inerentă misiunii instanței (a se vedea în acest sens Hotărârea din 19 septembrie 2006, *Wilson*, C-506/04, EU:C:2006:587, punctul 49, Hotărârea din 14 iunie 2017, *Online Games și alții*, C-685/15, EU:C:2017:452, punctul 60, precum și Hotărârea din 13 decembrie 2017, *El Hassani*, C-403/16, EU:C:2017:960, punctul 40), se impune nu numai la nivelul Uniunii, în privința judecătorilor Uniunii și a avocaților generali ai Curții, astfel cum prevede articolul 19 alineatul (2) al treilea paragraf TUE, ci și la nivelul statelor membre, în privința instanțelor naționale.*

Independența instanțelor naționale este în special esențială pentru buna funcționare a sistemului de cooperare judiciară constituit de mecanismul trimiterii preliminare prevăzut la articolul 267 TFUE, întrucât acest mecanism nu poate fi activat decât de un organism care are sarcina de a aplica dreptul Uniunii și care îndeplinește printre altele acest criteriu de independență.

Noțiunea de independență presupune în special ca organismul respectiv să își exercite funcțiile jurisdicționale în mod complet autonom, fără a fi supus vreunei legături ierarhice sau de subordonare și fără să primească dispoziții sau instrucțiuni, indiferent de originea lor, și să fie astfel protejat de intervenții sau de presiuni exterioare susceptibile să aducă atingere independenței de judecată a membrilor săi și să influențeze deciziile acestora (a se vedea în acest sens Hotărârea din 19 septembrie 2006, Wilson, C-506/04, EU:C:2006:587, punctul 51, precum și Hotărârea din 16 februarie 2017, Mărgărit Panicello, C-503/15, EU:C:2017:126, punctul 37 și jurisprudența citată).

Cerința independenței judecătorilor ține de substanța dreptului fundamental la un proces echitabil, care are o importanță esențială în calitate de garant al protecției ansamblului drepturilor conferite justițiabililor de dreptul Uniunii și al menținerii valorilor comune ale statelor membre prevăzute la articolul 2 TUE, în special a valorii statului de drept. " (a se vedea CJUE, Hotărârea din 25 iulie 2018, Minister for Justice and Equality - deficiențe ale sistemului judiciar, C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, punctul 48). "

Judecătorul de drepturi și libertăți consideră că disp. art. 99 lit. ș din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, care permit inițierea unei proceduri disciplinare și sancționarea disciplinară a judecătorului pentru nerespectarea unei decizii a Curții Constituționale, în condițiile în care judecătorul este chemat să stabilească prioritatea de aplicare a dreptului Uniunii Europene, în raport de considerentele unei decizii a Curții Constituționale, dispoziție națională ce îi înlătură judecătorului posibilitatea de a aplica hotărârea CJUE pe care o consideră prioritară este contrară standardului de independență consacrat de art. 19 alin. 1 al doilea paragraf TUE cu referire la art. 2 TUE și art. 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, precum și de jurisprudența CJUE în materie.

Curtea Constituțională a României condiționează aplicarea normelor dreptului UE în dreptul românesc de îndeplinirea unor condiții suplimentare și contrare jurisprudenței CJUE, precum condiția ca normele de drept UE să „complinească o lacună a Legii fundamentale” (par.49), atrăgând atenția instanței de trimitere că nu are atribuții de neaplicare a normelor juridice naționale contrare dreptului UE.

Curtea Constituțională a României își rezervă atribuții unice de aplicare a dreptului UE, deși nu este instanță judecătorească superioară Curții de Apel, iar judecătorii de drept comun sunt primii judecători de drept european. Curtea Constituțională a României nu are la dispoziție niciun mecanism recunoscut în dreptul UE prin care să poată interveni pentru a corecta, invalida sau confirma aplicarea dreptului UE de către judecătorii instanțelor ordinare din România.

Cu privire la a treia întrebare, raportat la obiectul dosarului aflat pe rolul judecătorului de drepturi și libertăți, se constată că petentul s-a plâns judecătorului național de încălcarea duratei rezonabile a urmăririi penale.

Mai mult decât atât, în cuprinsul contestației, petentul precizează că deși a formulat mai multe cereri adresate SIIJ pentru a-i fi comunicat numărul de dosar, timp de mai mult de un an nu a primit niciun răspuns de la această structură de parchet.

Prin Decizia nr. 640 din 17 octombrie 2017, Curtea Constituțională a României a reținut că procedura specială reglementată de disp. art. 488 ind. 1 și urm. C.p.p., referitoare la contestația privind durata procesului penal, reprezintă o **garanție a soluționării cauzelor penale într-un termen rezonabil și, în acest fel, a respectării dreptului la un proces echitabil**, prevăzut la art. 6 din Convenție și la art. 21 alin. (3) din Constituție, drept fundamental reglementat, totodată, la art. 8 din Codul de procedură penală ca principiu al aplicării legii procesual penale, dispoziție legală ce constituie o aplicare a normei constituționale anterior menționate.

De asemenea, legiuitorul a prevăzut procedura contestației privind durata procesului penal, în aplicarea prevederilor art. 13 din Convenție, ca un remediu efectiv ce poate fi exercitat

împotriva prelungirii nejustificate a etapelor procesului penal, în situația în care astfel de întârzieri sunt de natură a încălca drepturile fundamentale ale părților.

În verificarea duratei rezonabile a procedurii, judecătorul de drepturi și libertăți ar trebui să analizeze toate circumstanțele cauzei care au condus la durata urmăririi penale apreciată de petent ca fiind nerezonabilă, inclusiv actele normative care reglementează activitatea SIIJ, încărcătura secției în raport de numărul de procurori, rata de soluționare, conformitatea funcționării SIIJ în raport de Hotărârea Marii Camere a Curții de Justiție a Uniunii Europene, pronunțată în cauzele conexe C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 și C-397/19 la data de 18 mai 2021, urmând a stabili dacă secția în actualul cadru legal și în actuala componență, este justificată de imperative obiective și verificabile legate de buna administrare a justiției, și este aptă să desfășoare urmărirea penală cu respectarea dreptului oricărei persoane la un proces echitabil, inclusiv în componenta duratei procedurii.

De asemenea, judecătorul național ar trebui să decidă la momentul soluționării cauzei dacă dosarul poate fi restituit în vederea continuării urmăririi penale către o unitate de parchet cu privire la care, ar putea aprecia în considerarea criteriilor stabilite de CJUE în hotărârea din 18 mai 2021, că funcționează în contra dreptului Uniunii Europene.

Conform art. 488 ind. 5 alin. 1 lit. f C.p.p., în aprecierea caracterului rezonabil al procedurii, judecătorul va lua în considerare și **comportamentul** celorlalți participanți în cauză, inclusiv al **autorităților implicate**.

În analiza comportamentului SIIJ, și raportat la considerentele expuse de CJUE în hotărârea din 18 mai 2021, judecătorul ar trebui să verifice dacă numărul procurorilor angajați în prezent în cadrul acestei Secții, precum și numărul ofițerilor de poliție judiciară detașați la aceasta, sunt adecvate sau nu față de numărul de cazuri pe care Secția a fost însărcinată să le investigheze.

De asemenea, ar trebui verificate rapoartele de activitate ale secției cu privire la stocul de dosare, numărul dosarelor soluționate, pentru a analiza dacă SIIJ are capacitatea de a analiza cauzele într-un termen rezonabil.

Analiza comportamentului autorităților implicate este necesară și prin prisma jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului. În materie penală, ceea ce trebuie în primul rând evitat este o lungă perioadă de inactivitate a unui anumit organ (în acest sens, CEDO – Guincho contra Portugaliei), întrucât astfel de situații nu vor putea fi justificate în niciun fel pe terenul Convenției.

Însă, procesul deliberativ al judecătorului în raport de toate aspectele expuse mai sus este afectat de decizia nr. 390/2021 a CCR prin intermediul căreia Curtea Constituțională a statuat că *„o instanță națională nu are abilitatea de a analiza conformitatea unei dispoziții din dreptul intern, constatate ca fiind constituționale prin prisma art.148 din Constituție, cu dispozițiile de drept european”*.

Pe de altă parte, din informațiile apărute în presă, rezultă că Inspekția Judiciară a început cercetarea disciplinară împotriva unui judecător național care a soluționat o cauză având ca obiect contestație durată proces, pentru presupusa săvârșire a abaterii disciplinare constând în exercitarea funcției cu rea credință sau gravă neglijență.

Astfel, consultând informațiile din presă, precum și portalul Curții de Apel Pitești, se constată că în dosarul nr. 722/46/2021 al Curții de Apel Pitești, judecătorul național a dispus următoarea soluție: *„În baza art. 2 și art. 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE, Decizia 2006-928 și Hotărârea Curții de Justiție a Uniunii Europene (Marea Cameră) din 18.05.2021 constată că Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție din cadrul Ministerului Public, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție nu este justificată de imperative obiective și verificabile legate de buna administrare a justiției și nu este însoțită de garanții specifice care să permită, pe de o parte, să se înlăture orice risc ca această secție să fie folosită ca instrument de control politic al activității respectivilor judecători și procurori susceptibil să*

aducă atingere independenței acestora și, pe de altă parte, să se asigure că respectiva competență poate fi exercitată în privința acestora din urmă cu respectarea deplină a cerințelor care decurg din articolele 47 și 48 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.

În baza art. 488 ind. 6 Cpp, admite contestația formulată Asociația Proprietarilor Păgubiți Oarja 2000 și stabilește termenul în care procurorul să rezolve cauza la data 18.01.2022.

În baza art. 2 și art. 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE, Decizia 2006/928 și Hotărârea Curții de Justiție a Uniunii Europene (Marea Cameră) din 18.05.2021 urmează ca procurorul să-și declină competența de soluționare a cauzei, iar la stabilirea competenței vor fi excluse dispozițiile art. 88 ind.1 din Legea 304/2004...

De asemenea, conform informațiilor din mass-media¹, „judecătorul național este acuzat de Inspekția Judiciară de exercitarea funcției cu rea credință sau gravă neglijență pe motiv că nu a analizat strict plângerea privind durata prea mare a cercetărilor într-un proces, ci și-a permis să spună că dosarul trebuie trimis parchetului competent, SIIJ fiind o structură de parchet contrară dreptului UE.”

Într-un comunicat remis instituțiilor de presă, Inspekția Judiciară a precizat că „sesizarea din oficiu cu privire la judecătorul de la Curtea de Apel Pitești, nu vizează interpretarea Hotărârii CJUE din 18 mai 2021, ci modul de respectare a normelor de procedură aplicabile contestației privind durata procesului, ce a format obiectul dosarului nr. 722/46/2021”.

Din același articol de presă rezultă însă că, în dosarul disciplinar constituit, inspectorul judiciar a reținut că „Magistratul preia alte statuări ale Curții, cărora le atribuie semnificația clară a incompatibilității legislației naționale de înființare a SIIJ cu prevederile TUE și ale Deciziei 2006/928 și, în consecință, apreciază că trebuie înlăturate de la aplicare prevederile art. 88 cuprinse în legea 304/2004 privind organizarea judiciară” și „magistratul a justificat soluția pe hotărârea CJUE, apreciind că aceasta ar fi statuat fără dubiu că dispozițiile de înființare și funcționare a SIIJ contravin art. 2 și art 19 al doilea paragraf TUE și Deciziei 2006/928”.

În aceste condiții, judecătorul național se întreabă dacă această practică judiciară - respectiv declanșarea cercetării disciplinare împotriva unui judecător care, fiind investit cu o contestație a duratei procesului penal, a considerat, în virtutea deciziei CJUE din 18 mai 2021, că dispozițiile naționale referitoare la Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiției sunt contrare dreptului european, înlăturându-le de la aplicare, este contrară principiul independenței judecătorilor, consacrat de art.19 alin.1 al doilea paragraf TUE cu referire la art.2 TUE și art. 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.

Justificarea solicitării de a se aplica procedura preliminară de urgență și, în subsidiar, aplicarea procedurii accelerate

Vă solicităm aplicarea dispozițiilor referitoare la procedura preliminară de urgență din Regulamentul de procedura al CJUE sau, în subsidiar, aplicarea procedurii accelerate prevăzute de articolul 23a din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene și articolul 133 din Regulamentul de procedură al Curții.

O atare procedură este justificată de faptul că există cercetări disciplinare dispuse pentru aplicarea dreptului Uniunii Europene, respectiv a Hotărârii Marii Camere a Curții de Justiție a Uniunii Europene, pronunțată în cauzele conexe C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 și C-397/19 la data de 18 mai 2021, fiind vorba despre afectarea gravă a independenței instanțelor și a stabilității sistemului judiciar.

¹ <https://presshub.ro/judecatorul-care-a-spulberat-siij-cercetat-disciplinar-de-un-inspector-fara-atributii-legale-188727/>

Incertitudinile care însoțesc dispozițiile naționale în litigiu sunt, de asemenea, susceptibile să aibă un impact asupra funcționării sistemului de cooperare judiciară constituit de mecanismul trimiterii preliminare prevăzut la articolul 267 TFUE, cheia de boltă a sistemului jurisdicțional al Uniunii Europene, pentru care independența instanțelor naționale, și în special cea a instanțelor care se pronunță în ultim grad, este esențială [a se vedea în acest sens Avizul 2/13 (Aderarea Uniunii la CEDO) din 18 decembrie 2014, EU:C:2014:2454, punctul 176, Hotărârea din 27 februarie 2018, *Associação Sindical dos Juizes Portugueses*, C-64/16, EU:C:2018:117, punctul 43, și Ordonanța președintelui Curții din 26 septembrie 2018, *Zakład Ubezpieczeń Społecznych*, C-522/18, nepublicată, EU:C:2018:786, punctul 15].

Pentru considerentele de mai sus, în baza art. 19 alin. 3 lit. b TUE rap. la art. 267 TFUE judecătorul național va sesiza Curtea de Justiție a Uniunii Europene cu cererea de pronunțare a unei hotărâri preliminare (în procedură de urgență) cu privire la următoarele întrebări:

1. Principiul independenței judecătorilor, consacrat de art. 19 alin. 1 al doilea paragraf TUE cu referire la art. 2 TUE și art. 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, se opune unei dispoziții naționale, precum aceea a art. 148 alin.(2) din Constituția României, astfel cum a fost interpretată de Curtea Constituțională, prin Decizia nr. 390/2021, conform căreia instanțele naționale nu au abilitatea de a analiza conformitatea unei dispoziții naționale, constatate ca fiind constituțională printr-o decizie a Curții Constituționale, cu dispozițiile de drept al Uniunii Europene?
2. Principiul independenței judecătorilor, consacrat de art.19 alin.1 al doilea paragraf TUE cu referire la art. 2 TUE și art. 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, se opune unei dispoziții naționale, precum aceea a art. 99 lit. ș din Legea nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, care permite inițierea unei proceduri disciplinare și sancționarea disciplinară a judecătorului pentru nerespectarea unei decizii a Curții Constituționale, în condițiile în care judecătorul este chemat să stabilească prioritatea de aplicare a dreptului Uniunii Europene, în raport de considerentele unei decizii a Curții Constituționale, dispoziție națională ce îi înlătură judecătorului posibilitatea de a aplica hotărârea CJUE pe care o consideră prioritară?
3. Principiul independenței judecătorilor, consacrat de art.19 alin.1 al doilea paragraf TUE cu referire la art.2 TUE și art. 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, se opune unor practici judiciare naționale care interzic judecătorului, cu consecința antrenării răspunderii disciplinare, să facă aplicarea jurisprudenței Curții de Justiție a Uniunii Europene în proceduri penale precum contestația privind durata rezonabilă a procesului penal, reglementată de art. 488 ind.1 din Codul de procedură penală din România?

Judecător de drepturi și libertăți,
Sorina Iolanda Marinaș

Grefier,
Sofia Condoiu

A handwritten signature in blue ink, which appears to be 'Sofia Condoiu', written over the typed name.